

ВРЕБАЦ: Пет бивших штипских вељбаба

Фото Б. Косовић 1909.

СТАРИ ВРЕПЧАНИ

ВРЕБАЧКИ КАЛЕНДАР

2024.г./7532. српска г.

Српска народна читаоница и књижница у Врепцу

Српско културно друштво

ПРАВИЛА СРПСКЕ НАРОДНЕ ЧИТАОНИЦЕ У ВРЕПЦУ

Члан 1

Име је друштва "Српска народна Читаоница у врепцу".

Члан 2

- Задатак је друштва:
- да унапређује културу села читањем, поучним и забавним новинама и комига.
 - да национално вистита своје чланове,
 - да приређује седенке, забаве, свечаности и игре.
 - да приређује предавања о свему онемо, што би узdigло здравље и просвету села те што би му кренуло живот к економском напредку.

Члан 4

Чланом свога друштве може постати свако непорочно лице без избира по пол и године.

Члан 33

Ако скупштина правилно закључи, да се друштво разиђе или ако би је државна власт распустила онда се друштвени иметак предаје на чување месној црквеном општини, која ће сваки поверили јој иметак вратити новеме које ће се основало у Врепцу под истим именом и са истим задацима.

у Врепцу, дне 21 јула 1929 год.

Наподупан правила, која су подобрена по Великом Јупану у Краљевцу
бр. 41.110 од 31/10. 1929 год.

Министарству просвете, односују за оснивачу
наставу и народно просветитељство

Београд

Причешчују се правила. Одељење за просвету и културу у Врепцу,
која су одобрена по великом Јупану Београд-Краљевски округ у Краљевцу
од бр. 41.110 од 31. 10. 1929. године. Постави су сафоване гађењима
или уговором бр. 37626/51 и бр. бр. 13440/52.

На писму бр. 38 ових правила, имамо објаснене испуки.

У Врепцу 8. јула 1933. године

Крејседник
Члано и послуга
Српска народна читаоница
ВРЕПАЦ
од Господског
Бановине Србије

У Врепцу, дне 8. јула 1933. год.

Драго и. Попуга
члано

Михај. В. Радичев.
члано

Милојко Ђ. Ђорђевић
члано

Драго. В. Кајанић
члано

Каролинка Јевића
члано

Лазар Ђ. Ђорђевић
члано

Лазар М. Веселиновић
члано

Миле Чирнак
члано

Младен Богдановић
члано

Трифун Ђ. Ђорђевић
члано

Иса Радивојевић
члано

На овому је пост. Задовољио народским
избором и р. 74/14. Управе, о уређену склопи
јавног уговора са

управе, сајде, пароде и шаљивци
Врепцу, продаје, окупљање, савреме
ијеком Краљевине

Б. Ђ. 31467
укупно 1933. год.

С. С. 1933. год.

По описаному
Министарство просвете
поглавар Оснивач одобрио

С. С. 1933. год.

Одлука је упућена просвети

С. С. 1933. год.

ZAPISNIK

SA SJEDNICE OSNIVAČKE SKUPŠTINE UDRUGE „SRPSKA NARODNA ČITAONICA I KNJIŽNICA U VREPCU“

održane 18.3.2017. u Vrepcu, Vrebac 30, s početkom u 12.00 sati.

Sjednici Osnivačke skupštine prisustvovali su osnivači udruge:

1. Jovan Bobić
2. Tanasije Mandarić
3. Nikola Cetina
4. Mirjana Ćurin
5. Željko Narančić
6. Bogdan Mandarić
7. Jovo Ćurčić
8. Dragan Mihajlović
9. Dragica Plečaš

REPUBLIKA HRVATSKA

URED DRŽAVNE UPRAVE U LIČKO-SENJSKOJ ŽUPANIJI SLUŽBA ZA OPĆU UPRAVU

KLASA: UP/I-230-02/17-01/32

URBROJ: 2125-01-05-04/5-17-2

Gospic, 22. svibnja 2017.

Ured državne uprave u Ličko-senjskoj županiji, Služba za opću upravu, na temelju članka 22. stavka 3. i 4. Zakona o udružama („Narodne novine“, broj 74/14), u postupku pokrenutom po zahtjevu udruge pod nazivom "SRPSKA NARODNA ČITAONICA I KNJIŽNICA U VREPCU", sa sjedištem u Vrepalu, Vrebac 30, radi upisa u Registar udruga Republike Hrvatske, d o n o s i

RJEŠENJE

1. **O dobra** se upis udruge pod nazivom "SRPSKA NARODNA ČITAONICA I KNJIŽNICA U VREPCU", sa sjedištem u Vrepalu, Vrebac 30, u Registar udruga Republike Hrvatske.

2. **Registarski broj** upisa udruge je: 09000701.

3. **Ciljevi i djelatnosti** udruge "SRPSKA NARODNA ČITAONICA I KNJIŽNICA U VREPCU" su:

- ciljevi udruge: - очување и развијање nacionalnog identiteta; очување и развијање kulturnih vrijednosti i sadržaja; очување tradicije; заштита spomeničke i kulturne baštine; очување i razvijanje međunarodnih i međukulturalnih odnosa; razvijanje kulture tolerancije i razumijevanja u međuljudskim i međunarodnim odnosima..

- djelatnosti udruge: Obnavljanje knjižnice i čitaonice; organiziranje nacionalnih, međunarodnih, multikulturalnih i međunarodnih aktivnosti, događanja, skupova i manifestacija; Javnih tribina i rasprava na području kulture, društvene tematike i sporta; stručnih, edukativnih, naučnih i drugih oblika suradnje; razvijanje i unapređivanje multikulturalnosti i međunarodne kulturne, obrazovne, naučne i sportske suradnje; doprinos obnovi i održivotu vrebačkog prostora, izdavanje stalnih i povremenih publikacija..

Српска народна читаоница и књижница у Врепцу

Српско културно друштво

Српска народна читаоница и књижница у Врепцу & Статут друштва

На темељу члanca 13. Закона о удругама (Народне новине број 74/14) Скупштина друштва „Српска народна читаоница и књижница у Врепцу“ одржана дана 18. 3. 2017. у друштвеном дому „Никола Драгосава“ - Врбач донијела је

СТАТУТ

ДРУШТВА

-СРПСКА НАРОДНА ЧИТАОНИЦА И КЊИЖНИЦА У ВРЕПЦУ-

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Чланак 2.

„Српска народна читаоница и књижница у Врепцу“ оснива се ради наставка рада друштва које је под тим именом основано 1929. године у циљу унапређења културе у Врепцу „читањем књига и новина, свечаности, дружења, забаве и предавања о свему што би уздрогло здравље и просвијету села, те што би му кренуло живот к економском напретку“.

Чланак 3.

Назив друштва гласи:
“Српска народна читаоница и књижница у Врепцу“. Друштво дјелује на подручју Мјесног одбора Врбач. Друштво је удруга регистрирана при Служби за опћу управу Личко – сенјске жупаније у Госпићу. Друштво је непрофитна правна особа.

Чланак 4.

Сједиште друштва је у Врепцу.
Адреса сједишта друштва је: Врбач 30.

V. УПРАВЉАЊЕ ДРУШТВОМ И ТИЈЕЛА ДРУШТВА

Чланак 24.

Чланови друштва управљају друштвом непосредно на Скупштини и путем изабраних представника у другим тијелима друштва.

Чланак 25.

Тијела друштва су:

1. Скупштина
2. Предсједник
3. Управни одбор
4. Надзорни одбор

Чланак 10.

У свом дјеловању друштво сирађује са:

- организацијама српске националне заједнице.
- културним, одгојно-образовним и знанственим организацијама у земљи и иноземству.
- организацијама осталих националних заједница
- вјерским организацијама
- државним тијелима и тијелима локалне управе и самоуправе, те владиним и невладиним организацијама и институцијама, као и међународним организацијама и институцијама.

VIII. ПРЕСТАНАК ПОСТОЈАЊА И ПОСТУПАК С ИМОВИНОМ У СЛУЧАЈУ ПРЕСТАНАКА ПОСТОЈАЊА ДРУШТВА

Чланак 53.

У случају престанка постојања друштва имовина се након намирења вјеровника и трошкова поступака предаје удрузи, установи или заклади које имају исте или сличне статутарне циљеве, а у случају непостојања истих - Српској православној цркви.

У случају да се обнови рад друштва у Врепцу под истим именом и циљевима имовина се враћа обновљеном друштву.

Врбач, 18. 3. 2017. године

Предсједник
Јован Бобић

Врбачка страница

www.mo-vrebac-pavlovac.hr

Mjesni odbor Vrebac – Zapisnik sa sastanka od 28.02.2010.g.

ZAPISNIK

sa sastanka MO Vrebac održanog dana 28.02.2010.g. u Vrepcu

Prisutni:

Članovi MO Vrebac:
1. Jovan Bobić
2. Dušan Grubić
3. Miloš Majković
4. Stanko Graovac

Ostali:

Tanasije Mandarić, мјештанин
Željko Narančić, мјештанин

Teme:

1. Priprema govora za Dan ustanka – 02.08.2010.g.
2. Organizacija zajedničkog sastanka MO, Lovačkog društva i policije
3. Obilježavanje mjesto crkvi u Vrepцу i Pavlovcu i obnova Crkve Pokrova presvete Bogorodice u Vrepcu
4. Web stranica MO Vrebac
5. Proljetne akcije
6. Program obnove Društvenog doma u Vrepisu (Zaklada)
7. Kalendar dogadaja
8. Prijava policiji nestanka tri stolice iz Doma u Vrepisu
9. Ostalo

Ad 4. Web stranica MO Vrebac

Na prijedlog Željka Narančića, MO je donio odluku da se pristupi izradi web stranice MO sa ciljem povezivanja Vrpečana kao i informiranja o događajima i akcijama koje se vode u okviru MO.

Pripremu stranice te prijedlog ugovora sa internet provider-om organizirati će inicijator.

Otvorene Web Stranice

Utorak, 18 Svibanj 2010 20:50 administrator

Dobrodošli na novootvorenu stranicu MO Vrebac.

Događaji posljednjih godina rasuli su Vrepčane, Pavlovcane i Zavođane. Teško se povezuju linje života ljudi koji su godinama živjeli zajedno ili bili vezani rodbinskim ili prijateljskim vezama, a ova sela su tako živjela. Veliki broj seljana nije se vratio u zavičaj ili razmišlja o vraćanju, a oni koji su se vratili obnavljaju život i pokidane veze i nastoje vratiti barem dio sadržaja i standarda života koji je nekad bio prirođen.

U takvoj situaciji prije tri i pol godine u okviru Grada Gospića formiran je MO Vrebac koga teritorijalno čine sela Vrebac, Pavlovac Vrebački i Zavode Vrebački i koji nastoji poboljšati uvjete života ali i povezati sve one koji su zainteresirani za socijalnu i ekonomsku obnovu ovog područja.

Kao jedna od upravo realiziranih aktivnosti jeste i otvaranje ove web stranice koja ima osnovnu funkciju povezivanja i informiranja na dobrobit ljudi i područja koje pokriva ovaj MO.

Stoga Vas pozivamo da nam se pridružite preko ove stranice, da se informirate o događajima i akcijama koje provodimo te da aktivno sudjelujete u kreiranju sadržaja.

Nadamo se da će Vam ova stranica omogućiti realan uvid u stvarnost ovog područja, da će Vas potaknuti na pomoć, posjetu ili na povratak.

I, na kraju, ova stranica je u postupku izrade te Vas molimo za razumjevanje za tehničke nesavršenosti ili ograničenja u sadržaju.

Ažurirano Ponedjeljak, 14 Lipanj 2010 18:02

MJESNI ODBOR VREBAC

Vrebac, Pavlovac Vrebački, Zavode Vrebačko, Seljstvo Vrebačko

GLAVNI MENI

- Naslovnica
- In English
- Vijesti
- Poslovne vijesti
- Akcije
- Donacije
- Prošlost, ljudi i običaji
- Literarna stranica
- Vrebačka prezimena
- Feljtoni, eseji, polemike
- Galerija
- Inicijativni odbor za revitalizaciju Vrepcu
- Srpska narodna čitaonica i knjižnica u Vrepcu
- Iz rada MO Vrebac
- Kontakti

VREBAČKI MOTIVI

GRAD GOSPIĆ, MJESNI ODBOR VREBAC

Čuvajmo vrebačke lipe

Nedjelja, 23 Travanj 2023 21:54 administrator

STATISTIKA

Posjetitelji danas: 34
Posjetitelji jučer: 78
Posjetitelji ukupno: 374829

POSJETITELJI

Trenutno aktivenih Gostiju: 1

Ove tri vrebačke lipe posadene su 19.3.2017.g. na trgu kod škole u znak osnivanja srpskog kulturnog društva - *Srpske narodne čitaonice i knjižnice u Vrepcu*, osnovane prethodne večeri.

Iskopane dan ranije na Gradini u okolišu velike lipe podno crvenog platoa / slivne ploče, posadene su od i u prisustvu osnivača Društva.

Iako imaju već više od 6. godina i trebale su biti više od 4-5 metara nisu uspjеле narasti, zanemarene od ljudi i oštećene od lutajuće stoke, krava konja - ali još uvijek se drže.

Sačuvajmo ih, da naslijede stoljetne lipe nedaleko njih koje su posadili naši preci i da tako budu svjedoci našeg postojanja i boravka na ovom prostoru i na sjećanje naših potomaka.

Друштвени дом у Врепцу - у очекивању пресуде!

Četvrtak, 13 Travanj 2023 08:22 administrator

Иако посљедњих мјесеци нисмо објављивали активности на враћању Дому у власништво Српске народне читаонице и књижнице у Врепцу (...даље у тексту: Друштво), на се могао стечи доjam da је процес застao ако не и престao, оне су интензивно настављене.

Фото: Никола Јетина

ШКОЛА

ЈАНУАР / SIJEČANJ КОЛОЖЕГ

2024. Г.
7532. СРПСКА Г.

ПОНЕДЈЕЉАК	УТОРАК	СРИЈЕДА	ЧЕТВРТАК	ПЕТАК	СУБОТА	НЕДЈЕЉА
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Православни календар за 1. мјесец

7. јануар Рождество Христово - Божић
8. јануар Сабор Пресвете Богородице
9. јануар Свети првомученик и архијакон Стефан
14. јануар Нова година - Обрезање Господње; Свети Василије Велики

19. јануар Богојављење
20. јануар Сабор светог Јована Крститеља - Јовањдан
27. јануар Свети Сава, први архиепископ српски - Савиндан

Фото: Непознати аутор

ЦРКВА ПОКРОВА ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ

ФЕБРУАР / VELJAČА
СЕЧКО

2024. Г.

7532. СРПСКА Г.

Понедјељак	Уторак	Среда	Четвртак	Петак	Субота	Недјеља
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

Православни календар за 2. мјесец

12. фебруар Света Три Јерарха

15. фебруар Сретење Господње

Фото: Никола Јетина

ДРУШТВЕНИ ДОМ

МАРТ / ОŽУЈАК
ДЕРИКОЖА

2024. Г.
7532. СРПСКА Г.

Понедјељак	Уторак	Сриједа	Четвртак	Петак	Субота	Недјеља
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Фото: Никола Јетина

МОСТ ПОПОВИЋА

АПРИЛ / TRAVANJ
ЛАЖИТРАВА

2024. Г.
7532. СРПСКА Г.

Понедјељак	Уторак	Среда	Четвртак	Петак	Субота	Недјеља
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Православни календар за 4. мјесец

7. април Благовести

28. април Улазак господа Исуса Христа у Јерусалим - Цвети

Фото: Никола Јетина

СТРАЖБЕНИЦА

МАЈ / SVIBANJ
ЦВЕТАЊ

2024. Г.
7532. СРПСКА Г.

ПОНЕДЈЕЉАК	УТОРАК	СРИЈЕДА	ЧЕТВРТАК	ПЕТАК	СУБОТА	НЕДЈЕЉА
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Православни календар за 5. мјесец

3. мај Велики петак - распеће Христово
5. мај Васкрсење Господа Исуса Христа - Васкрс
6. мај Васкрсни понедељак - Ђурђевдан
7. мај Васкрсни уторак

12. мај Свети Василије Острошки Чудотворац
24. мај Свети Ђирило и Методије

Фото: Никола Јетина

ВРЕБАЧКО БЛАГО

ЈУН / LIPANJ
ТРЕШЊАР

2024. Г.
7532. СРПСКА Г.

ПОНЕДЈЕЉАК	УТОРАК	СРИЈЕДА	ЧЕТВРТАК	ПЕТАК	СУБОТА	НЕДЈЕЉА
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Православни календар за 6. мјесец

3. јун

Свети цар Константин и царица Јелена

13. јун

Вазнесење Господње - Спасовдан

23. јун

Силазак светог духа на апостоле - педесетница - тројице

24. јун

Духовски понедјељак

25. јун

Духовски уторак

28. јун

Свети мученик кнез Лазар и свети српски мученици - Видовдан

Фото: Никола Јетина

МИЛОШИЧИНА ШТЕРНА

ЈУЛ / SRPANJ
ЖЕТВАР

2024. Г.
7532. СРПСКА Г.

ПОНЕДЈЕЉАК	УТОРАК	СРИЈЕДА	ЧЕТВРТАК	ПЕТАК	СУБОТА	НЕДЈЕЉА
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Православни календар за 7. мјесец

7. јул
12. јул

Рођење светог Јована Претече - Ивањдан
Свети апостоли Петар и Павле - Петровдан

Фото: Никола Јетина

СПОМЕНИК НА ГРАДИНИ

АВГУСТ / KOLOVOZ
ГУЖНИК

2024. Г.
7532. СРПСКА Г.

Понедјељак	Уторак	Среда	Четвртак	Петак	Субота	Недјеља
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Православни календар за 8. мјесец

2. Август Свети пророк Илија - Илиндан, Дан устанка у Врепцу
19. Август Преображење Господње
28. Август Успеније Пресвете Богородице - Велика Госпојина

Фото: Горан Молнар

РАКИЋА ПЕЋИНА

СЕПТЕМБАР / RUJAN
ГРОЗДОБЕР

2024. Г.
7532. СРПСКА Г.

Понедјељак	Уторак	Сриједа	Четвртак	Петак	Субота	Недјеља
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23 / 30	24	25	26	27	28	29

Православни календар за 9. мјесец

11. септембар Усековање главе Светог Јована Крститеља
21. септембар Рођење Пресвете Богородице - Мала Госпојина
27. септембар Воздвижење часног Крста - Крстовдан

Фото: Никола Јетића

СЕОСКА И ХРАМОВСКА СЛАВА „ПОКРОВ ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ“

ОКТОБАР / LISTOPAD
ШУМОПАД

2024. Г.

7532. СРПСКА Г.

Понедјељак	Уторак	Сриједа	Четвртак	Петак	Субота	Недјеља
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Православни календар за 10. мјесец

14. октобар Покров пресвете Богородице

27. октобар Преподобна мати Параскева – Света Петка

31. октобар Свети Петар Јетићски

Фото: Горан Молнар

ЈАДОВА - ЈАРУГА

НОВЕМБАР / STUDENI
СТУДЕН

2024. Г.
7532. СРПСКА Г.

Понедјељак	Уторак	Среда	Четвртак	Петак	Субота	Недјеља
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Православни календар за 11. мјесец

8. новембар Свети великомученик Димитрије – Митровдан
21. новембар Сабор светих архангела Михаила – Аранђеловдан

Фото: Никола Јетина

ЦРКВИНА

ДЕЦЕМБАР / PROSINAC
КОЛЕДАР

2024. Г.
7532. СРПСКА Г.

ПОНЕДЈЕЉАК	УТОРАК	СРИЈЕДА	ЧЕТВРТАК	ПЕТАК	СУБОТА	НЕДЈЕЉА
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23 / 30	24 / 31	25	26	27	28	29

Православни календар за 12. мјесец

4. децембар Ваведење Пресвете Богородице

19. децембар Свети Николај, архиепископ мириликијски чудотворац - Николјдан

Јануар / Siječanj / Коложег (ШКОЛА)

Школа данас

Школски парк

Давне 1774. године царица Марија Терезија (1717-1780. г.) и њен син Јосип II извршили су реформу школства на подручју шијеле аустријске царевине. Том реформом обухваћена је и Лика. У насталим околностима православно свештенство уз сугласност Плашчанске епархије доноси одлуку да се оснује школа у Врепцу. Писани извор говори да је школски објект саграђен 1804. године када се почела изводити и настава. За првог учитеља именован је Илија Милојевић, ћак теолошке школе у Плашком. Школска зграда сазидана је у самом центру села на раскршњу путева: Медак, Могорић и Подлапача. Током 1880. године за школске и сеоске потребе изграђена је и штерна па је ријешено питање питке воде. Због великог интереса родитеља и дјече одлучено је да се постојећа школска зграда надогради, што је и учињено у времењу од 1905. до 1908. године. Настава се континуирано одвијала све до завршетка школске ратне 1941. године. Током II свјетског рата, редовите наставе нема, али су дјеловали просвјетни течајеви које је водила Кокот Душанка. Слична настава организирана је и у Павловцу, а водила ју је Граоваш Марија. Свршетком рата 1945. године школа наставља са нормалним радом до школске 1955.-1956. године и ради као четверогодишња, а надаље као осмогодишња школа.

Извор: <http://www.mo-vrebac-pavlovac.hr/>

Напомена:

Школа дјелује до 1995. г. Међу учитељима, из Врепца су били: Васо Наранчић, Смиља Наранчић, Душанка Кокот, Васо Џетина, Радмила Наранчић, Лука Богдановић, Данцица Богдановић Драгаш, Босилка Божин-Дејановић и чедомир Ђурчић.

Фебруар / Veljača / Сечко (ЦРКВА)

Мјештани села Врбаш на народном збору одржаном 8. септембра 1791. иницирали су градњу православне цркве на Градини. Организацију су преузели фељбада Јосиф Поповић, каплар Сава Драгосавац, каплар Тадија Кокот, сеоски кнез Никола Крајновић, парох Сава Богдановић и капелан Атанасије Богдановић. Црква је саграђена 1876. и посвећена је Покрову пресвете Богородице. Први предсједник вредбачке срквене општине био је Алекса Граоваш. У вредбачкој цркви службено је више свештеника: Јово Поповић, Теодосије Мусулин, Сава Богдановић, Атанасије Богдановић, Јосиф Вукелић, Коста Поповић, Лука Богдановић, Тодор Тројењић, Јово Тројењић, Манојло Дошћен, Атанасије Оклобија, Јово Крајновић, Никола Шакић и Ђуро Витас. Током Другог свјетског рата цркву су палили и гранатирали Талијани и усташе. По завршетку рата нова власт доноси срамотну одлуку о разградњи остатака цркве коју ревно реализирају неки наши новопечени беžbožnici. Тек 1991. обнавља се вјерски живот.

Године 2010. мјештани на мјесту звоника цркве на Градини постављају крст код којег се од тада сеоска и храмовска слава Покрова пресвете Богородице обиљежава литургијама уз служење, данас благочинившег пароха Далибора Танасића и садашњег пароха Драгана Михајловића.

Март / Оžујак / Дерикојжа (ДРУШТВЕНИ ДОМ)

Друштвени дом у власници суда у Земаљним књигама Опćinskog suda u Gospicu i ZK ulošku br. 67.

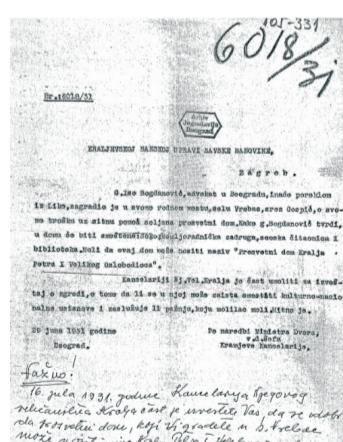
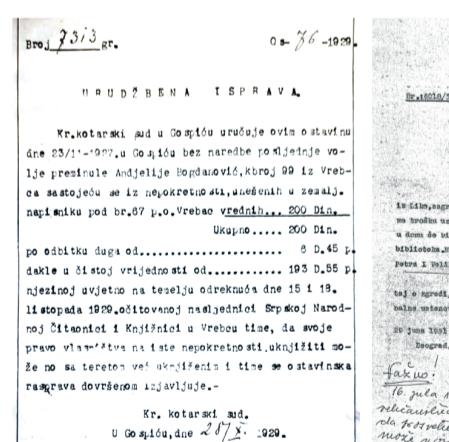
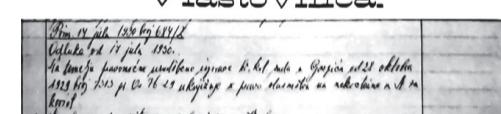
Upisom od 14.07.1930.g. pod brojem 684/Z odluke od 17.07.1930.g., a na temelju pravomoćne uruđene impreve kraljevskog kotarskog suda u Gospicu od 28.10.1929.g. uključeno je pravo vlasništva u korist Srpske narodne čitaonice i knjižnice u Vrepcu.

Zemljište i objekt Društvenog doma koji je sagrađen 1930-tih godina tadašnjem Društvu - srpskoj narodnoj čitaonici i knjižnici u Vrepcu - poklonio je i dao na trajno korištenje Ivo Iskra Bogdanović.

Pravilnik Društva od 08.06.1933.g. određeno je u članu 33:

„Ako skupština pravilno zaključi, da se društvo razide ili ako bi ga državna vlast raspustila onda se društveni imetak predaje na čuvanje mjesnoj crkvenoj opštini, koja će sav povereni joj imetak vratiti novome koje bi se osnovalo u Vrepcu pod istim imenom i sa istim zadacima“

Vlastovnica.

Друштвени дом у Врепцу након изградње (препоставља се из 1931.г.)

Споменички комплекс Градина са Друштвеним домом представља данас центар збијавања у Врепцу. Друштвени дом саграђен је Иво Искра Богдановић на дарованој земљи своје мајке Анђелије Богдановић и 1930.г. пренио га у власништво Српске народне читаонице и књижнице у Врепцу, основане 1929. г.

Април / Travanj / Лажитрава (МОСТ ПОПОВИЋА)

Мост Поповића саграђено је 1930-тих година и даровао селу Иво Искра Богдановић. Преко моста пут води до вредбачких Њива, плантаже и даље до некад важног опћинског мјesta - Медак.

Мај / Svibanj / Цветањ (СТРАЖБЕНИЦА)

На самом измаку 19. стотице, 1896.г. познати археолог Јосип Бруншмид истражује смиљански локалитет где је највећији добив и прве информације о станишту Вредац.

Исте 1896. г. археолог Бруншмид долази у Вредац, где је пронашао неколико претхисторијских локалитета и то: Ђурђева греда, Стражбеница, тумулусе (гробишта) Лекиште и Орлов камен.

Тумулуси су смештени непосредно уз југозападни, односно сјеверозападни дно Стражбенице.

Сљедеће 1897. г. Бруншмид поновно долази у Вредац, где је на споменутим локалитетима врши пробна ископања.

Посебну пажњу посветио је веома добро сачуваној претхисторијској градини Стражбеници. Утврђено је да има надморску висину 671 м (срелативна висина 70,34 м) и промјер основе ћирице 480 м. Уочио је осам добро сачуваних тераса, пореданих једна изнад друге, на којима су била станишта.

Ископавањима је потврђено претпоставке јер је пронашао остатке кућнога црнога, фрагменте керамике и разног бакреног накита. Било су то разноврсне фибуле - копче и брончане игле. Такођер је извештио ископе на тумулусима - грбовима Лекиште и Орлов камен.

Извор: <http://www.mo-vrebac-pavlovac.hr/>

Коњ од јантара

Коњ од јантара (Фарук Исламовић)

Прије више од 2000 година, у Литви на обали Балтичког мора, пронађен је један већи грумен јантара. Проналазач га је продадо локалном трговцу који је откупљивао велике количине јантара. Када се накупило довољно јантара формиран је караван који је тзв. Јантарским путем путовао до Италије. Пут је пролазио кроз Пољску, Чешку, Аустрију и Словенију те је у свакој од тих земаља трговац продавао дно јантара. Ипак, највећа количина је стигла до Италије где су постојале бројне радионице за обраду и обликовање јантара. Углавном су израђивали ограде, фибуле (копче) и сличне украсне предмете. Многи народи су у то доба вјеровали у магичну моћ јантара, а посебно су вјеровали да им помаже у загробном животу. Због тога је јантар био јако тражен, а тржиште јако велико. Наш грумен је тако стигао у једну од талијанских радионица где га је неки мајстор обликовао у фигуру коња коме су ноге биле повезане јантарном плочицом. Плочица је имала рупу по дужини па се претпоставља да је коњ био украс на некој фибули. У оно доба још није откривено дугме па су људи одјевне предмете причувшћивали копчама-фибулама. Захваљујући развијеним трговачким везама између Јапода и талијанских радионица за обраду јантара, наш коњ је стигао у Лину, точније у јаподски град Анк, који се налазио на брду Стражбеница изнад села Вредац, 11 km источно од Госпића. Постоји и друга мање линија могућност доласка коња у Анк. Јаподи су били ратоборан народ који је често подузејио пљачкашке походе у сјеверну Италију. У римским кроникама забиљежени су бројни походи римске војске који су имали за циљ кражњавање и смирујање Јапода, или и других несташних племена. Дакле, можда је коњ од јантара стигао у Анк као пљачкашки прије. Било како било, коњ од јантара је користио некој особи све до смрти. Није познато је ли се радило о жени или мушкарцу. Према јаподском обичају, тијела су приликом полагања у гроб биле обучена, а на сећи су имали фибуле. Тако је наш коњ био закопан, у једном гробу поред града Анка односно Стражбенице, све до 1897. године. Те године Јосип Бруншмид, стручњак за истраживање и равнитељ Археолошког музеја у Загребу, посјећује Стражбеницу и истражује грбове старих Јапода. У једном гробу проналази нашег коња који, заједно са бројним другим проналасцима путује за Zagreb и постаје дио претпovијесне збирке Археолошког музеја. Тако је, након 2000. година, коњ поновно изашао на светlost дана и смиједеих 100 година је, поред других вриједних изложака, привлачио погледе бројних посетитеља музеја. Све је тако било до 2022. године, када је у Литви организирана изложба "1 000 000 корака: Јантарни пут од Рима до Балтика", на којој су изложени предмети од јантара из свих земаља које су се налазиле на Јантарском путу. Међу четири предмета, који су из Хрватске послани на ову изложбу, налазио се и коњ са Стражбенице. На тај се начин наш коњ од јантара, након 2000 година барем на кратко вратио кући.

Ова прича још једном доказује како мала тјеста крију велике прије.

Вама не преостаје ништа друго него "некако с прољећа", направити излет на Стражбеницу и потражити грбове древног града Анка и његових становника Јапода. Осим тога, чим се након обнове отвори Археолошки музеј, погледајте ужivo коња од јантара, осим ако није одлучно заувијек остати у својој домовини Литви, негаје на обалама Балтичког мора.

Фотографија коња преузета је са страница Археолошког музеја у Загребу. Прича је темељена на чињеницама, уз додатак пар финих зрна финијије.

Јун / Lipanj / Трешњар (ВРЕБАЧКО БЛАГО)

Врећчани су одувијек били вриједни сточари. Вареника, млијеко, сир, баса и месо користили су се за исхрану. Кожа и вуна служили су за израду обуће и одјеће. Продајом стоке долазило се до неопходних новчаних средстава, а ћубриво је било неопходно у пољопривреди. Домаћинства су држала одређени број коња, крава, овца, коза, свиња и кокоши. За сезонску испашу стоке Врећчани су градили су у планинин објекте зване станови.

Јули / Srpanj / Жетвар (МИЛОШИЧИНА ШТЕРНА)

У бејзводној Лини, нарочито за лећних мјесеци, вода је била велико благо. Проблем воде рјешавао се изградњом штерни, а сељани су свагдје где је то земљиште допуштало - копали локве за напајање стоке. Штерну код школе изградила је аустријска власт 1880. г., Милошичину штерну врећачки ктитор Иса Илић Богдановић 1938. г., а штерну под Градином даровала је селу Јошо Наранџић.

Штерна под Градином

Штерна код школе

Август / Kolovoz / Гумник (СПОМЕННИК НА ГРАДИНИ)

У Врећцу се сваке године 2.8. одржава комеморација страдалим Врећчанима, Павловчанима и Завојанима у 2. свјетском рату; њих 279, од којих 145 партизана и 134 жртава фашистичког терора.

Споменик на врећачком фронту

Споменик на врећачком гробљу

Вредац обилује природним изворима који међутим пресуше током лета. Водене пећине су Ракића пећина и Туњевача. Изнад је Чатриља, природни извор уз Јадову за који се не памти да је пресушила. Уз Јадову је и обиље извора: Капетановац, Ђаковића, Оцинац, Чобановац, Мачкиновац и Периновац који теку кад и ријека.

Чатриља

Струја на излазу из Головачеве пећине

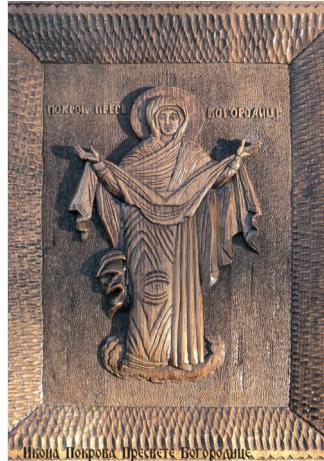

Туњевача

Октобар / Listopad / Шумопад (Покров Пресвете Богородице)

Покров Пресвете Богородице велики је сеоски празник, сеоска крсна слава која се слави 14.10.

Традиционално се одржава литургија код крста на Градини, прослава се наставља заједничким ручком у Дому, а затим код власите куће са гостима или заједничким дружењем.

Новембар / Studeni / Студен (Јадова - Јаруга)

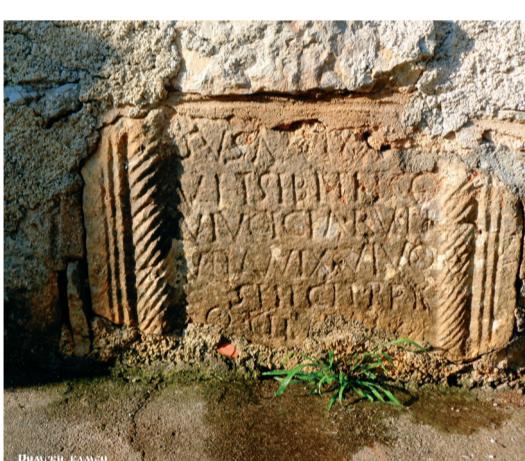
Ријека Јадова извире код Горње Плоче и након тока од 41 km кроз Лијко поље утиче у ријеку Лику код острвичког засека Кулица. Протиче кроз Могорић, Павловач Вредачки, Завође, Вредац и Барлете. Међу бројним притоцима су ријека Ковачица, приток из Граовчеве пећине, поток Пећине Ракића и поток Туњевац. На Јадови је било више млинова, а у Врепцу млин на притоку Граовчеве пећине, Алагинац и Поповића млин.

Децембар / Prosinac / Коледар (Црквина)

У подножју Стражбенице налази се значајан археолошки локалитет зван Црквина на којем је било гробље још у доба римског царства. На Црквини се налазило и средњовјековно гробље са највећим бројем стећака у Лици. Што боље осликова пролазност времена од археолошких налаза којима обилује вредачко подручје од претхисторијских времена па до писане повијести.

Пролазе године, пролазе стотине, пролазе милинијуми, а дugo памћење најбоље осликова "српски календар" који броји 7532. године од "постанка свијета", односно улази дубоко у прошlost, чак 5508. година дубље од данашњег календара.

Званични календар од времена Светог Саве до Берлинског конгреса

Српски народни или Стари календар био је званични календар средњовјековних српских држава од 1219. године када га је у црквеном кодексу уврстио Свети Сава и то је трајало све до Берлинског конгреса 1878. године. Многи споменици датирани су по њему, а најстарији сачуван је из шестог века. На споменику цару Лазару и изгинулим ратницима на Газимостану (Мраморни стуб), који је подигао његов син деспот Стефан Лазаревић, јасно пише да се Косовска битка додома 6897. године.

Стари српски календар нам доказује да су наши претци потпуно разумели оно што данас зовемо електромагнетно зрачење сунца, које траје седам дана, па смо зато и у старом календару имали седмицу. Месец је имао 28 дана, из једноставног разлога, јер постоје четири месечеве мене. Интересантно је да Стари српски календар за прву годину узима претпостављени крај библијског потопа, око 5509. година п.н.е, а то је приближно резултатима научних истраживања која су се давила доказивањем потопа. Иначе, стари српски календар препознавао је два годишња доба. Почетком априла, када је реч о северној хемисфери, укрштају се северна и јужна енергија која долази са Сунцем и тада починje лето, а за јужну хемисферу зима. У нашим крајевима лето ће трајати све до Митровдана, око 8. новембра, када ће се годишња доба сменити.

Извор: <https://rtv.rs/>

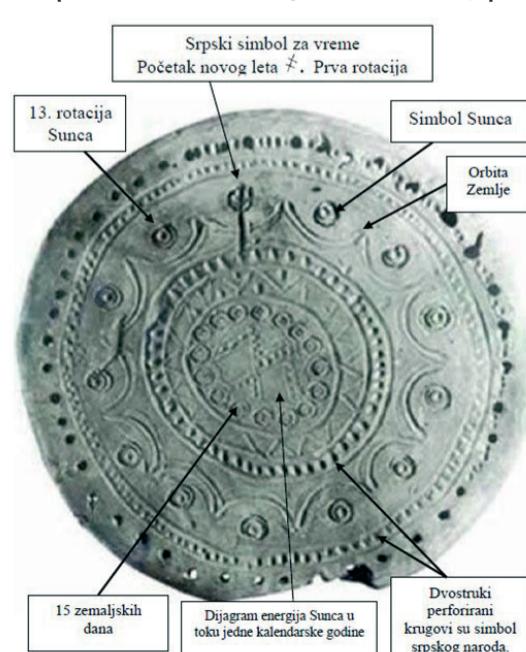
Сама реч "календар" је сложеница од две речи: коло и дар. Српски календар припада свим српским државама до деветнаестог века. По њему су писане све повеље, одлуке, закони и облагације. Данас га једини званично користи Српска Православна црква и сматра се њеним Уставом јер га је Свети Сава унео у црквени кодекс 1219. године.

Најстарији запис о српском календару јесте један надгробни споменик из 6. века, а оно што је занимљиво јесте да је датирање извршено Кирилицом, што показује да је то писмо постојало и пре Кирила и Методија.

1. **Коложег** је добоно име по ложењу дрва због хладноће.
2. **Сечко** по времену сече шума
3. **Дерикожа** време убијања домаћих животиња за храну
4. **Лежитрава** људи су после зиме могли да леже на трави
5. **Цветању** по цветању биљака
6. **Трешњар** по сазревању првих воћака
7. **Жетвар** по времену за жетву
8. **Гумник** пошто се жетва преносила из поља на гумно
9. **Гроздобер** пошто се тада брало грожђе
10. **Шумопад** по времену опадања лишћа
11. **Студен** због хладног времена у касној јесени и близке зиме
12. **Коледар** време када починju обредне процесије и народни ритуали.

Извор: <https://www.trag.rs/>

Српски винчански сунчани календар

УСПОРЕДБА ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ ПО КАЛЕНДАРИМА:

7532. Г. - Српски календар

5785. Г. - Хебрејски/жидовски календар

5138. Г. - Мајански календар

4721. Г. - Кинески календар

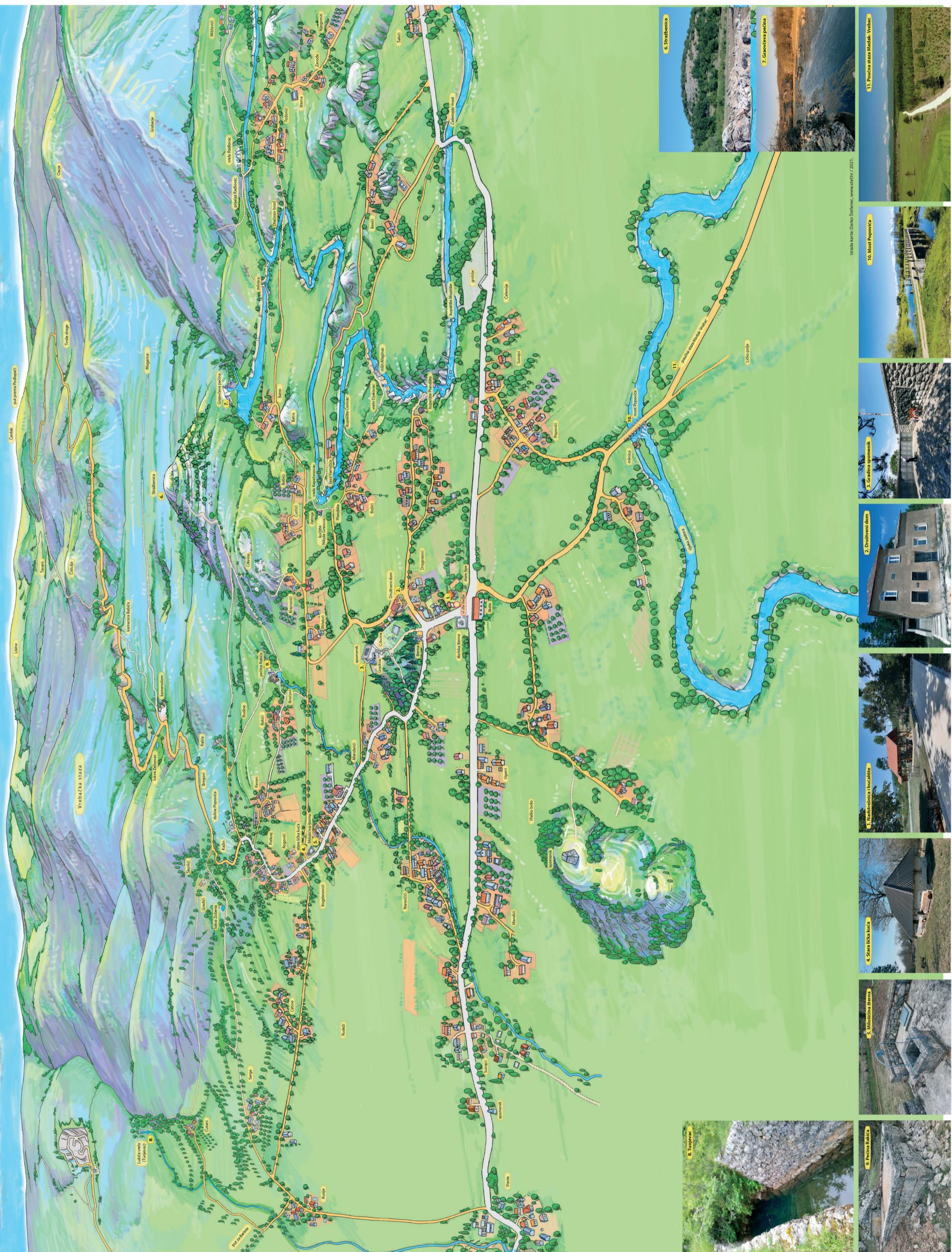
2024. Г. - Хришћански календар

1446. Г. - Исламски календар

еко-етно село VREBAC

МАПА ВРЕПЦА

(аутор: Дарко Штефанец)

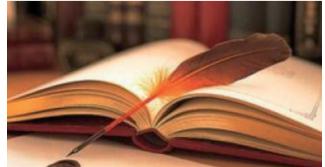

Srpska narodna knjižnica i čitaonica u Vrepcu

Утемељено 1929. г.

Српска народна књижница и читаоница у Врепцу

Утемељено 1929.г.

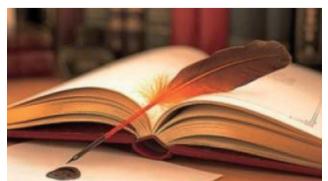

53000 Gospic, Vrebac 30; OIB: 45718932731, Žiro-račun kod Privredne banke Zagreb: IBAN računa – HR37 2340 0091 1108 7819 2
53000 Госпич, Вребац 30; ОИБ: 45718932731, Жиро-рачун код Привредне банке Загреб: ИБАН рачуна - HR37 2340 0091 1108 7819 2

Web: www.mo-vrebac-pavlovac.hr E-mail: snckvrebac@gmail.com

Припремили:

Желко Наранчић и Никола Џетина

Srpska narodna knjižnica i čitaonica u Vrepcu

Utemeljeno 1929. g.

Српска народна књижница и читаоница у Врепцу

Утемељено 1929.г.

53000 Gospic, Vrebac 30; OIB: 45718932731, Žiro-račun kod Privredne banke Zagreb: IBAN računa – HR37 2340 0091 1108 7819 2
53000 Госпич, Вребац 30; ОИБ: 45718932731, Жиро-рачун код Привредне банке Загреб: ИБАН рачуна - HR37 2340 0091 1108 7819 2

Web: www.mo-vrebac-pavlovac.hr E-mail: snckvrebac@gmail.com

Припремили:

Желко Наранчић и Никола Џетина